

Constantin PARSCHIVESCU

Călătorii fără sfârșit

Profesoară și totodată critic de artă la Brașov, Steluța Suciuc publică la Editura „Orator”, din localitate, un volum de interviuri cu 34 de personalități, realizate între 1998–2003, intitulat *Voci contemporane*. Sunt 13 actori, 10 scriitori, cinci regizori de teatru și unul de film, doi artiști, doi critici, un academician. Dintre actori, o parte sunt, firește, din Brașov (Mircea Andreescu, Costache Babii, Viorica Geantă-Chelbea, Virginia Iltă-Marcu, Dan Săndulescu), alții legați într-un fel de aria spirituală a municipiului (Mihai Fottino, Coca Bloos, Ileana Stana Ionescu) sau nu (Mircea Diaconu, Gheorghe Dinică, Mitică Popescu, Ilinca Tomoroveanu, Dorel Vișan). Cu o excepție (Sorin Militaru), patru regizori de teatru au montat aici spectacole de referință (Felix Alexa, Petre Bokor, Dominic Dembinski, Claudiu Goga), artiștii plastici au afinități prin apartenență (pictorii Alexandru Gheție, Teodor Rusu), criticii prin origine sau funcție temporară (Călin Căliman, respectiv, Alice Georgescu). Lista bogată de scriitori cuprinde romancieri, poeți, dramaturgi, esești, unii din păcate plecați dintre noi și ale căror mărturii devin astfel referențiale în timp (amintesc de Iosif Naghiu, Dimitrie Roman, Valentin Silvestru, Dumitru Solomon).

Convinsă fiind că „fiecare interviu este o poveste cu două personaje aflate într-o relație... când dialogul se transformă într-un mic spectacol fascinat”, ea le alătură cu eleganță în volumul său care „poate deveni o călătorie începută în prezent și fără de sfârșit”. Documentată atent în privința interlocutorilor (există o fișă de creație selectivă a fiecăruia), îi chestionează cu aplicație și deferență, stimulându-le destăinuirile, cu un interes real pentru fiecare, îi chestionează cu aplicație și deferență, stimulându-le destăinuirile, cu un interes real pentru vocația artistică asumată și rostul culturii în general, mai ales în aceste vremuri bântuite de vulgaritate și degradare morală. Multe întrebări se referă tocmai la impactul artei cu acest fenomen – „Teatrul... poate fi antidotul unei societăți suferinde?” „Credeti că avem nevoie de artă? Arta poate transforma în bine societatea?”, „Teatrul își mai poate găsi un loc în viața oamenilor?”. Cele mai multe ating probleme specifice de creație, cum ar fi raportul text–imagine în spectacol, modernitatea și excesul de vizualizare, conturarea stilului, măreția și riscul profesiei de actor, libertatea cuvântului, construcția unui personaj, succese și insuccese, dramaturgia nouă nejucată, prețul popularității, tendința tinerilor de a face un altfel de teatru, prin ce se deosebește cel de acum de cel de dinainte de '90, calitatea publicului etc. O întrebare pusă actorului Costache Babii merită reținută: „De la ce vârstă ar trebui făcută educația teatrală pentru a avea spectatori de calitate?”. Și răspunsul: „Teatrul, ca instituție, trebuie să facă mai mult pentru școli... fiind vorba și de o educație estetică [...]. Maestrul Sică Alexandrescu, când pășea pe scenă, fie ea goală sau neluminată, își scotea pălăria, pentru că intra într-un altar. Așa ar trebui să se intre într-un teatru, ca într-o biserică”.

„Voci contemporane” ce se fac auzite prin stăruința unui intelectual pătruns de rosturile adânci ale artei, cu afecțiune și competență, varietate de orizont și oarecare grație feminină care dă dialogurilor, discret, o licărire de fascinație.